

PUNTKOMMA

Realistisch toneelspel in 10 scènes

door

ELLEN NEGGERS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **PUNTKOMMA** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ELLEN NEGGERS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2018 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

SAMMY: Meisje van 16 jaar. Is jongensachtig gekleed met kleding die haar figuur verhult. Heeft in het begin van het stuk lang haar, daarna kort haar en gedraagt zich jongensachtig. Tijdens het stuk verandert zij langzamerhand in een jongen. Ze worstelt al een aantal jaar met haar identiteit, nu is ze eruit dat ze een jongen is. Sammy zit op het VWO in het 5^e leerjaar.

MELANIE: Meisje van 18 jaar, de zus van Sammy. Ze woont nog thuis. Ze is een tegenpool van haar zus en erg vrouwelijk. Melanie is een positief persoon. Ze heeft in de gaten dat haar zusje niet lekker in haar vel zit, maar houdt veel van haar en is begripvol. Melanie volgt een HBO opleiding als docent Nederlands.

JACOB: De vader van Sammy & Melanie en getrouwd met Marieke. Hij is een vriendelijke maar strenge vader. Hij is prestatiegericht en zijn dochters zijn alles voor hem. Hij is behoorlijk rechtlijnig in zijn denkwijze. Maar op het moment dat Sammy uit de kast komt is juist hij begripvol. Hij werkt op kantoor en maakt vaak lange dagen. Hij geeft veel om Marieke, maar heeft last van haar buien. Hij weet hier uiteindelijk wel altijd op de juiste manier op in te spelen.

MARIEKE: Moeder van Sammy & Melanie. Ze is dol op haar meisjes en kan het niet verkroppen als blijkt dat een van haar dochters een zoon is. Zij ontkent het feit dat zij zich een hij voelt. Ze is huismoeder en voelt zich vaak niet gesteund. Ook heeft zij er last van dat de relatie tussen haar en Jacob niet meer zoals vroeger is.

ANIKA: Beste vriendin van Marieke, al sinds hun jeugd goede vrienden. Anika heeft twee zoons, een tweeling. Anika is een vrolijke vrouw en staat overal voor open. Zij heeft een vrije kijk op de wereld en haar zoons zijn ook vrij opgevoed. Ze leeft met de dag en woont waar het leven haar brengt. Ze heeft geen vaste baan.

CELINE: Meisje van 19 jaar. Ze is een goede vriendin van Melanie en kent haar via school. Ze is vaak bij Melanie thuis om samen aan school te werken. Dit is ook omdat ze een oogje heeft op Sammy. Ze is vrouwelijk en valt ook op vrouwen. Ze is al lang en breed uit de kast. Ze wil dat Sammy eerlijk tegen zichzelf is over wie ze is en dat zij openheid tegen haar ouders geeft.

DECOR:

Het decor is een woonkamer. Achter in het decor zit een 'deur' of afgang naar de trap, naar boven. Linksvoor staat een bankstel met een salontafel. Hier liggen wat tijdschriften. Op de tafel staat een koekjestrommel met koekjes. Langs de bank staat een gitaar in een standaard. Linksachter is de voordeur of afgang naar de voordeur. Rechts op het podium bevindt zich een eettafel voor 6 personen met 6 stoelen. Op de tafel staat een fruitschaal. Rechtsvoor hangt een spiegel tegen de wand. Rechtsachter is een deur of afgang naar de keuken. Er hangen wat schilderijen in de woonkamer. De kamer oogt gezellig en huiselijk.

SCÈNE 1

Licht aan

(Sammy staat voor de spiegel achterin de woonkamer. Ze is jongensachtig gekleed en heeft haar haren los. Ze zet een pet op verschillende manieren op en kijkt dan naar zichzelf. Dan komt Melanie binnen vanaf boven, ze draagt hakken en een jurkje en duidelijk make-up)

MELANIE: Hey zusje. Nieuwe pet? *(Sammy doet snel de pet af en achter haar rug)*

SAMMY: Oh hey, ik dacht dat je al op school was.

MELANIE: Laat op joh! Staat je goed.

SAMMY: *(glimlacht en zet de pet weer op)* Dank je.

MELANIE: Staat je echt goed. Nou ik moet rennen. *(pakt haar handtas met schoolboeken en geeft haar zus een knuffel. Dan af door voordeur)*

SAMMY: Doei!

MARIEKE: *(op door keuken met thermoskan en koffie voor zichzelf)* Hey meisje. Hoe laat ben je weg? Anika komt zo.

SAMMY: Oh, ja ik pak nog even mijn boekentas en dan ben ik weg. *(wil af gaan naar boven)*

MARIEKE: Meisje? Die pet... doe maar niet. *(deurbel gaat en Marieke gaat de deur open doen. Sammy gaat naar boven)*

ANIKA: Hallooo!! Daar ben ik dan eindelijk! *(Anika op door voordeur, gekleed in kleding van natuurlijke materialen, draagt een haarband)*

MARIEKE: Kom erin! Ik heb kruidenthee gezet. Speciaal voor jou. Ga lekker zitten. *(wijst naar de eettafel)*

ANIKA: Je hebt geschilderd sinds de laatste keer zie ik.

MARIEKE: Ja en dat kostte een fortuin! Het is weer veel te lang geleden Anika. Ik ben blij dat je er bent. *(schenkt thee in en pakt koekjes)* Hier pak iets lekkers.

ANIKA: Oh nee dank je, alleen een kopje kruidenthee alsjeblieft.

MARIEKE: Ze zijn glutenvrij hoor.

ANIKA: Och wat lief... maar ik eet tegenwoordig veganistisch.

MARIEKE: Wat een onderneming. Dat is toch bijna onmogelijk!

ANIKA: Dat valt wel mee hoor. Een mens moet in mogelijkheden denken, niet in onmogelijkheden. *(glimlacht)* Ik ben blij dat ik er ben zeg. Veel te lang geleden.

MARIEKE: Het leven is zo hectisch en dan schieten de leuke dingen er nog wel eens bij in. Rianne zie ik nooit meer bijvoorbeeld. Ze was zo boos de laatste keer. Ik was haar ook vergeten te bellen hoor. Maar ja, om dan meteen alle contacten te verbreken. Ze is zo perfectionistisch, zo flauw in die dingen.

ANIKA: Ach zo was ze vroeger toch ook al op school. Ze kan het niet helpen. Ik denk dat ze heel erg onzeker is en daarom die controle wil hebben over alles in haar leven. Hoe gaat het met jou Mar?

MARIEKE: Oh goed. Alles zijn gangetje, zoals altijd. En met jou?

ANIKA: Vrijheid blijheid, niks veranderd.

MARIEKE: Hoe gaat het met de jongens nu? Zestien zijn ze nu toch?

ANIKA: Ja, bijna Zeventien. Een hoop testosteron in huis.

MARIEKE: Flink aan het puberen?

ANIKA: Ach je weet hoe het gaat, ze zetten zich af tegen alles wat ik belangrijk vind. Ze willen luxe apparaten, dure telefoons, nemen geen vrienden mee naar huis omdat ze ons huis te 'hippie' vinden. En ze zullen nooit vertellen wat ze nou echt diep van binnen voelen. Maar goed dat zal met alle jongens wel zo zijn. Meiden zijn vast een stuk makkelijker!

MARIEKE: Geen idee. Het is soms ook best lastig om allemaal tegelijk oma op visite te krijgen. *(lachen samen)*

SAMMY: *(op vanaf boven, draagt een muts over haar losse haar, boekentas bij)* Doei mam, ik ben naar school.

ANIKA: Zo Sammy, wat ben jij.. ehm.. veranderd. En zo groot geworden ook.

SAMMY: Oh Anika, ik zag je niet.

ANIKA: Dat geeft niks. Wauw, ik had je bijna niet herkend.

SAMMY: Ach, ja. Dingen veranderen he. Ik moet echt weg. Doeg! *(af via voordeur)*

ANIKA: Tot de volgende keer. Wauw, ik had haar echt bijna niet herkend.

MARIEKE: Ze weet dat ik er een hekel aan heb dat ze er zo bij loopt.

ANIKA: Waarom?

MARIEKE: Ze ziet er net uit als een jongen. Terwijl ze zo prachtig is, zo een mooi meisje.

ANIKA: Ach als ze toch liever broeken draagt dan jurken dan is daar toch niks mis mee?

MARIEKE: Nou, ja. Meisjes dragen jurken toch? In ieder geval af en toe. Maar goed, ze heeft nu ook zo een leeftijd. Dat verandert wel weer.

ANIKA: Ik paste toch ook nooit in het juiste plaatje, weet je dat niet meer? En ik ben toch ook prima terecht gekomen.

MARIEKE: *(lacht sarcastisch)* Nou een leven zonder vaste baan, altijd wisselen van huis en moeder zijn van een tweeling van wie de vader compleet uit beeld is noem ik niet bepaald goed terecht komen. Dat is in ieder geval niet wat ik voor mijn dochters wens.

ANIKA: *(beledigd)* Nou dat is lomp.

MARIEKE: Ik probeer je niet te beledigen, ik beschrijf gewoon je leven.

JACOB: *(komt op uit keuken)* Nou ik ben er weg van, ach Anika.

MARIEKE: Lieverd? *(Marieke gaat staan, Jacob draait zich om)* Krijg ik geen kus?

JACOB: Ehm.. *(kijkt naar Anika)*. Ja tuurlijk. *(loopt terug en geeft Marieke een snelle kus, dan af)* Tot ziens. *(Marieke zucht)*

ANIKA: *(kijkt onderzoekend naar Marieke)* Dus dat wens jij jouw kinderen? Huisvrouw worden en een ongelukkig huwelijk?

MARIEKE: *(verontwaardigd)* Ik heb geen ongelukkig huwelijk. We hebben het gewoon... Nou ja niet altijd alles loopt op rolletjes. Of ja, eigenlijk gaat niks zoals ik het wil. Maar goed, moet ik dan maar opgeven?

ANIKA: Als dat je gelukkig maakt... nee. Dan zeker niet. Maar je moet niet oordelen over mijn leven, als je eigen leven ook een bende is.

MARIEKE: Nou ja zeg.

ANIKA: *(rustig, geeft advies)* Je kunt wel wat zeggen over Rianne, maar je bent zelf ook best een perfectionist. Je wil de beste moeder zijn, je wil dat je meisjes gewoon echte meisjes zijn, je wil dat je man thuis komt na een dag hard werken en dan ook nog eens jou versiert. Ik ken dat, geloof me. Maar het maakt je alleen maar ongelukkig elke keer als het niet lukt zoals jij het wil. Je moet wat vaker leren loslaten.

MARIEKE: Misschien wel. Maar ik wil gewoon het beste voor iedereen.

ANIKA: Maar wat is het beste? Volgens het boekje leven of een gelukkig leven?

MARIEKE: Nou ik zie waar jij voor hebt gekozen.

ANIKA: En ik ben er blij mee. Ondanks dat de jongens zich soms niet kunnen vinden in mijn levensstijl, ze mogen zijn wie ze willen. Ooit gaan ze dat waarderen. Dat weet ik zeker.

MARIEKE: Ieder zo zijn opvoeding. En gelukkig maar, want anders werden alle kinderen ook hetzelfde. Wil je nog een kopje thee? Dan gaan we eens lekker herinneringen ophalen. Heb je dat verhaal al gehoord over Sas en haar veel te jonge liefde? *(af naar keuken)*

Licht uit

SCÈNE 2

Licht aan

(Melanie en Celine zitten aan de eettafel huiswerk te maken, Sammy pingelt wat op haar gitaar op de bank. Celine kijkt naar Sammy terwijl ze met Melanie in gesprek is. Er liggen papieren op tafel en stiften)

MELANIE: Celine. Hallo, luister je wel?

CELINE: Sorry, wat zei je?

MELANIE: Dat een puntkomma een ingewikkeld leesteken is. Het is net alsof het in de knoei zit met zichzelf. Het sluit iets af, als een punt maar ondertussen gaat het ook weer verder, als een komma. Ik denk dat het het meest ingewikkelde leesteken is wat er bestaat.

CELINE: We studeren geen filosofie. Er zal wel een of andere knappe kop op gepromoveerd zijn, omdat hij het zo bedacht heeft.

MELANIE: Het is wel verbonden, maar niet zo sterk dat een komma voldoende is. Pff. Jeetje wat doen we moeilijk in de Nederlandse taal... Laat die punt gewoon een punt zijn en die komma een komma.

CELINE: Ik vind het alleen een leuk leesteken als er een haakje achter staat. *(tekent de smiley op het blaadje en draait hem om zodat een knipogend poppetje staat)*

MELANIE: Ik zie het al, jij bent toe aan pauze! *(Celine dwaalt weer af)* Heb je Kasper trouwens gezien vandaag? Celine!

CELINE: Sorry, ik dacht aan... puntkomma. Wat?

MELANIE: Ik zei dat ik Kasper naar me zag kijken vandaag. En niet gewoon kijken, als je snapt wat ik bedoel.

CELINE: Nou vraag hem uit dan! Denk je dat je een kans maakt?

MELANIE: Misschien is hij ook wel te hoog gegrepen.

CELINE: Wat denk jij Sam? Moet ze Kasper uit vragen of niet?

SAMMY: Wie?

MELANIE: Kasper. Die bij ons in de klas zit. Die met die blonde krullen, je weet wel. Ik heb je over hem verteld...

SAMMY: Ja, ehm. Waarom niet? Als je hem toch leuk vindt.

CELINE: Nou hoor je het van iemand anders.

MELANIE: Ik zie wel... Ik denk dat ik de rest van mijn leven alleen blijf. Ik bak niks van dat versierspel. *(legt haar hoofd tussen haar armen)* Waarom ben ik zo'n watje? Een eenzame, gekwelde ziel.

SAMMY: Nou niet zo treurig Mel, de beste kunstenaars en artiesten zijn gekwelde zielen.

CELINE: Wat zeg je dat mooi. (*glimlacht, Sammy glimlacht terug*)

MELANIE: Ik hoef geen kunstenaar te worden, ik ben tevreden met docent Nederlands. En een leuke man aan mijn zijde zou een mooie aanvulling zijn.

CELINE: Een leuke Kasper bedoel je... (*Sammy lacht*) Ja toch Sam? Nou ik moet er maar eens vandoor. Ik zie je morgen weer Mel! (*pakt ondertussen haar spullen*)

MELANIE: Ja is goed. Morgen bij jou anders? (*Sammy teleurgesteld*)

CELINE: Oh.. ehm... Dat komt me eigenlijk niet zo goed uit. Mijn ouders zijn ook niet thuis. (*met blik op Sammy*)

MELANIE: Dan doe maar gewoon hier, je kan vast ook blijven eten!

CELINE: Top! Tot morgen Mel. En Sam! (*af door voordeur*)

SAMMY: Ja, leuk! Eh tot morgen. (*kijkt haar na*)

MELANIE: (*laat Celine uit en ploft dan naast haar zus op de bank*)
Hoe gaat het zusje?

SAMMY: Goed. Hoezo?

MELANIE: Ik vraag het gewoon. Wat vind je van Kasper? Hier je hebt toch een foto van hem gezien? (*laat foto zien*)

SAMMY: Ja leuk. Ziet er knap uit. (*vlak*)

MELANIE: (*kijkt haar aan*)

SAMMY: Wat?

MELANIE: Je kan me alles vertellen Sam. Dat weet je toch?

SAMMY: Eh. Ja. Jij mij ook.

MELANIE: Dus? Vertel...

SAMMY: Er valt niks te vertellen. Ik weet niet wat je bedoelt.
(*geconcentreerd op gitaar*)

MELANIE: Wat vind je van Celine?

SAMMY: (*bloost, kijkt weg*) Ehm. Gewoon. Leuk.

MELANIE: Gewoon leuk?

SAMMY: Ja.

MELANIE: Of leuk leuk?

SAMMY: Ik... Nou, ja...

MELANIE: Sam. (*pakt haar hand vast*) Ik ben echt niet gek hoor. Ik zie toch hoe je naar haar kijkt, hoe je je adem inhoudt als je haar ziet. Hoe blij je bent dat ze morgen weer langs komt. Ik zie je ogen twinkelen. Zelfs nu!

SAMMY: (*glimlacht, deels opgelucht*) Ik wilde het wel zeggen... (*zet gitaar weg*)

MELANIE: Ik snap dat je het moeilijk vindt. Maar het maakt mij toch niks uit. Jij bent en blijft mijn kleine lieve zusje. En ik hou van je. Ook als je met mijn beste vriendin gaat trouwen. Maar bespaar me de ranzige details! (*lachen en even pauze*) Ik weet het al heel lang

Sam, dat je niet op jongens valt. Je bent altijd al de stoere van ons twee geweest. Ik zat alleen te wachten tot je het zelf zou durven vertellen.

SAMMY: Sorry. Ik vind het gewoon lastig. Ik wilde het ook eerst zeker weten. *(worstelt met twijfel)*

MELANIE: Maakt niet uit. Alleen ik wist niet hoe ik je kon helpen. Ik wil er voor je zijn, altijd. Maar dan verdien ik geloof ik ook wel een beetje vertrouwen. *(lacht in zichzelf)* Weet je nog, toen mama je een jurkje probeerde aan te trekken voor de klassenfoto in groep zeven? Verschrikkelijk... Je schreeuwde net zo lang tot je je broek weer aan mocht! En toen je die make-up kreeg voor je verjaardag? Dat gaf je meteen aan mij.

SAMMY: Ja, gelukkig kon mama haar meidendingen met jou doen. Anders was ze helemaal teleurgesteld geweest in mij.

MELANIE: Zeg dat niet! Ze is ook dol op jou.

SAMMY: Nog wel ja.

MELANIE: Het komt wel goed. Mama is ook gek op Celine, ze zal alleen maar trots zijn.

SAMMY: *(geschrokken)* Vertel haar niks oké?

MELANIE: Niet tot jij er klaar voor bent zussie!

SAMMY: Bedankt Mel. Sorry ik had echt eerder... Jij bent altijd zo lief voor me, ik had kunnen weten dat je er geen probleem van zou maken.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto